

Hi ha una altra València

"Hi ha una altra València amagada, només espera l'oportunitat de traure el cap, però li'n donen molt poques."

El dia 22 d'octubre, a les onze de la nit, hi havia a València un concert de Jordi Savall i la Capella Reial de Catalunya, cosa de músiques dels segles XVI i XVII, cosa de minories, calia suposar, a pesar de la celebritat recent de Savall per la música de *Tous les matins du monde*. Els organitzadors de la cerimònia, dues setmanes abans, pensaven que si acudien tres-centes persones ja seria un èxit. Dos dies abans, havien exhaurit les 2.000 invitacions i no sabien com atendre les demandes. Una hora abans, la plaça de la Companyia, a la porta de l'església dels jesuïtes, ja començava a semblar el lloc d'una manifestació. Un quart abans de començar el "Cant de la Sibil·la", l'interior de l'església estava ocupat per una multitud espessa, gent apinyada a les capelles laterals, dreta contra els pilars o asseguda per terra. L'església de la Companyia, que no és petita, no devia haver vist mai una cosa així. Llavors el director de l'institut Valencià de Musicologia va dir unes paraules oferint l'acte al Pare Miquel Batllori, allà present. I començà el "Cant de la Sibil·la".

Gent ben vestida asseguda per terra, gent amb *blue-jeans* amb el cul estret als bancs, escoltava, com sol dir-se, religiosament. I al descans, l'organitzador que se m'acosta i em diu: "Veus, hi ha una altra València, amagada". "Ja ho sabia —que li dic jo— només espera l'oportunitat de traure el cap, però li'n donen molt poques". És la part seriosa, amable i culta de València, la gent que visita les llibreries i que sap llegir, o la que fa que el bon cinema tinga públic, o la que a l'estiu omplia els Vivers pel concert de l'Obra Cultura Balear, la gent que té a casa molts discos ben triats i alguna litografia de firma solvent, que potser compren cada setmana la *Cartelera Turia* i llegeixen amb poc de gust la premsa local, gent que es desespera per la programació de TVV, gent que vota resignadament l'esquerra perquè la perspectiva contrària els provoca, a València, una sensació de disgust. Gent amb una miqueta de cultura viscuda, amb una mica d'ètica i d'estètica per viure la dura vida d'aquesta ciutat. Són la nostra part millor, la nostra part culta, desvetllada i lliure, però segurament no feliç. No és fàcil que aquesta València siga feliç en la València del Festival de l'OTI, de l'angúnia quotidiana del diari degà del regne, de la "cultura blavera" instal·lada oficialment al govern municipal, o en l'arrupiment i general ineficàcia de l'altra cultura oficial, més trista d'any en any.

No sé com és de gran aquesta altra València, però existeix, no és una ciutat d'esperits invisibles, omple sales i esglésies, compra llibres, no és "blavera", és discreta i poc amant dels escarafalls, no és necessàriament "nacionalista" però li agrada més dir País que Comunitat, pensa que cal llegir *Tirant lo Blanc* i que no és obligatori creure que Sorolla i Benlliure són els més grans artistes de la història. No sé quants habitants té aquest altra València, però són molts més que els cinquanta justos de Sodoma, per absència dels quals Jahvé va destruir la ciutat. Ací són molts milers, els "justos", però se'ls veu molt poc, i la fama general d'aquesta ciutat no és la que nosaltres voldríem. És dur saber que la pròpia ciutat projecta metòdicament fama d'amor a la vulgaritat, de baralles de gent poc racional, de paelles gegants, festivals de l'OTI, concerts de Francisco, frases de Lizondo i altres desficiacs i desgràcies per culpa de les quals és sovint tan complicat voler ser valencià de València, i més complicat encara explicar fora de casa què vol dir això, i que aquesta València no és l'única.

Llavors, és un consol saber que n'hi ha una altra. Una altra ciutat i una altra cara, uns altres ulls per mirar les coses, i unes ments de constitució normal, un lloc on es pot viure en companyia. Reconforta comprovar que en aquesta "altra ciutat" es pot omplir de gom a gom una església per escoltar el "Cant de la Sibil·la" i el "Lament de la Nimfa" de Monteverdi. Què volen que els diga, això és real, aquesta València és viva a pesar de l'escàs aliment que des de dalt li donen i potsar per això, perquè qui sap des de dalt què donarien. I ja poden donar gràcies tots, incloses les altes autoritats que ens ignoren, perquè aquesta població assenyada i encara silenciosa és la que salvarà l'honor, el nom i la dignitat de tots.

Joan F. Mira